

Zápis

z jednání odborné sekce pro insolvenční právo České advokátní komory (dále jen „ČAK“)
konané 5. 9. 2018 v sídle ČAK

Přítomni:

JUDr. Michal Žižlavský, JUDr. Pavel Berger, JUDr. Jaroslav Brož, JUDr. Ivan Juřena, JUDr. Kateřina Martínková, JUDr. Petr Michal, Mgr. Jan Vavřina, JUDr. Lenka Vidovičová, Mgr. Robert Klenka, JUDr. Václav Bílý, LL.M., Ph.D., JUDr. Jan Kubálek, Mgr. Petr Veselý, Ing. Jan Plaček, Ph.D., JUDr. Marcela Marešová, Ph.D., MBA, Mgr. Roman Macháček, Mgr. Adam Sigmund, Mgr. Jiří Šebesta, JUDr. Daniel Ševčík, Mgr. Jiří Tomola, Mgr. Petr Sprinz, Mgr. Petra Vrábliková

Hosté: JUDr. Martin Richter, ředitel insolvenčního odboru, JUDr. Radomír Čujan, legislativa

Omluveni:

JUDr. Petr Michal, Mgr. Robert Klenka, JUDr. Kateřina Martínková

Jednání zahájeno v 10:00 hodin

Program:

1. Stanovisko sekce k odměnám advokátů za sepis návrhů na povolení oddlužení

Předseda JUDr. Michal Žižlavský zahájil jednání sekce, uvítal zástupce ministerstva spravedlnosti (MŠP) a poděkoval za hojnou účast členů na zasedání. Uvedl důvod a účel předkládaného stanoviska – jeho návrh vznikl na základě žádosti kontrolní rady s požadavkem sjednocujícího stanoviska pro potřeby ČAK, pokud bude schváleno představenstvem, bude považováno za výklad ČAK jako takový.

Shrnul jeho obsah, především rozlišení postavení advokáta při sepisu insolvenčního návrhu od ostatních akreditovaných osob, včetně východisek tohoto odlišení a rozdělení odměny regulované a neregulované a zdůvodnění této difference.

Poukázal na to, že členové sekce měli více než měsíc na to, aby se ke stanovisku vyjádřili. Po krátké diskusi došlo k drobné lingvistické úpravě na str. 2. JUDr. Jan Kubálek navrhl doplnění stanoviska, pokud jde o fakturaci a formu fakturace této odměny, s tím, že není již z hlediska časové tísně možné doplnit stanovisko před jednáním představenstva. Proto bude tato problematika zpracována zvlášť a sekce projedná návrh, k jehož přípravě se uvolil JUDr. Kubálek. Ing. Jan Plaček má za to, že by v první řadě mělo být definováno to, co je obsahem cenou regulovaného úkonu, a co nikoliv, vyjádřil zároveň přesvědčení, že pokud advokáti nechtějí nést tíži regulace, jež směřuje k ochraně dlužníka, pak to samozřejmě nemusejí dělat. Fakturace pak bude jeden úkon – sepis a podání návrhu na povolení oddlužení. K otázce možnosti advokáta odmítnout sepis návrhu byla vedena bouřlivá diskuse, jejímž závěrem bylo

odmítnutí takové zásady s tím, že neodpovídá ani zákonným, ani etickým pravidlům výkonu advokacie a nejde o řešení problému.

Názor Ing. Plačka byl ostatními členy sekce v diskusi hodnocen jako excesivní, konkrétně vybočující z mezí ústavně zaručeného práva dlužníka na spravedlivý proces. JUDr. Daniel Ševčík v reakci na názor Ing. Plačka shrnul v podstatě jednotný názor diskutujících tak, že myšlenka, že advokáty nikdo nenutí sepisovat návrhy na povolení oddlužení, je scestná. Advokát je univerzální poskytovatel právní služby, a tedy by jí poskytovat měl podle pravidel své profese, nikoliv se jedné části těchto služeb vyhýbat. Pokud některé další subjekty mají oprávnění k poskytnutí konkrétního druhu právní služby, advokáty to nezabavuje jejich povinností.

JUDr. Martin Richter, ředitel insolvenčního odboru MSp informoval o stanovisku vedení MSp Výhrady jsou dvojího charakteru. Jedny se týkají procesu tvorby – MSp má za to, že služby v oblasti oddlužení a služby shodné jsou regulovány a regulace dělí pravomoci v této oblasti mezi 4 subjekty, včetně ČAK (pozn. dále míněno MSp, Notářská komora a Exekutorská komora). MSp má za to, že pokud jeden z regulátorů vydává nějaké stanovisko, mělo by být projednáno mezi všemi čtyřmi orgány a mělo by být případně vydáno stanovisko společné. Druhá část výhrad je věcná, stanovisko se dostává do rozporu se současnou aplikační praxí MSp jako dohledového orgánu, výkladovými stanovisky by neměly být bez diskuse rozvracovány dosavadní praxe. V některých částech pak mají za to, že došlo k nepochopení účelu InsZ. MSp je dle něj připraveno se na tom stanovisku podílet a jeho představitelé mají za to, že by ve vzájemné diskusi při přípravě společného stanoviska, mohlo dojít k nějakému konsensu a případně přijetí. To je jeden z důležitých bodů prohloubení spolupráce mezi MSp a samosprávnými komorami. K věcné diskusi jsou připraveni. Zároveň se však nebrání i změnám dohledové praxe, pokud se ukáže, že některé její závěry nebo postupy nejsou správné nebo logické.

JUDr. Žižlavský uzavřel diskusi a navrhl postup při hlasování sekce, kdy její členové by měli hlasovat o přijetí či nepřijetí výkladového stanoviska a podle výsledku hlasování bude zvolen další postup.

Na to dal předseda sekce hlasovat o přijetí návrhu stanoviska.

Pro: 13

Proti: 0

Zdrželi se: 2

(Ing. Plaček, JUDr. Kubálek)

Návrh byl přijat.

K dotazu předsedy sekce sděluje ředitel insolvenčního odboru MSp JUDr. Richter, že jsou za MSp připraveni dodat věcné připomínky do 7. 9. 2118.

Přijaté stanovisko spolu s připomínkami MSp bude postoupeno nejbližšímu představenstvu ČAK k projednání dalšího postupu. Předseda sekce JUDr. Michal Žižlavský zdůraznil zájem na komunikaci s MSp v mezích rozhodnutí představenstva ČAK.

Má za to, že diskuse je možná, ale ČAK musí věc vnímat především z pohledu regulace poskytování advokátních služeb. Role advokátů v právním systému je jiná než role notářů, exekutorů a již vůbec akreditovaných osob. ČAK disponuje vlastní judikaturou z kárné praxe, která má polistopadovou tradici déle než čtvrt století.

Samo přijetí nebo nepřijetí stanoviska ještě neznamená, že by bylo přijato stanovisko Komory. Smyslem je vytvořit odborný interpretační podklad pro další jednání Komory.

JUDr. Richter znovu zdůraznil, že i tak má za to, že stanovisko ovlivňuje i další zúčastněné subjekty, nejen advokáty, tedy reálně výklad přesahuje působnost Komory, a pléduje za vytvoření platformy všech čtyř regulátorů, jež by vedle spíše ke sjednocení tohoto výkladu. Tím spíše, že je projednáván legislativní návrh směřující ke zjednodušení návrhu na oddlužení, jež je projednáván dnes na ÚPV.

JUDr. Adam Sigmund má za to, že pokud by měly být výklady právních předpisů diskutovány mezi regulátory vzájemně, měla by být otevřena i diskuse stran stanoviska MSp k výši odměny za sepis návrhu na povolení oddlužení, jež bylo vydáno rovněž samostatně za MSp.

2. Informace o aktuálním stavu legislativy

2.1. Novela insolvenčního zákona

Předseda sekce informoval přítomné, že dnešního dne rovněž probíhá jednání UPV PS, kde by měla být projednávána i novela insolvenčního zákona (vládní návrh). Pokud je mu známo, bylo k ní předloženo přes 35 pozměňovacích návrhů, včetně návrhu, aby exekutoři mohli vykonávat funkci insolvenčních správců, a to hned ve dvou variantách.

Zástupci MSp informovali o tom, že vláda zaujala k tomuto pozměňovacímu návrhu souhlasné stanovisko (pokud by byl zároveň vyloučen střet zájmů). K variantě, která neřeší střet zájmů je stanovisko nesouhlasné.

Vládní návrh obsahuje i návrh redukce poboček – v rámci legislativně technického pozměňovací návrhu, jenom na kraj, tj. korespondující se stávající praxí.

Ve vztahu k uvažovanému rozšíření počtu osob, kteří mohou vykonávat funkci insolvenčního správce JUDr. Jaroslav Brož navrhuje uvážit ekonomickou realitu, kdy má za to, že izolovaně se výkonem funkce insolvenčního správce nelze uživit, rozšíření počtu jejich řad povede k petrifikaci stavu, kdy je tato funkce vykonávána pouze akcesoricky k jiné profesi, protože při průměrném nápadu pěti věcí za rok na jednoho správce se pouze touto agendou nelze uživit. Navíc jsou na správce samotné kladeny velmi vysoké nároky. Pokud se počet přidělovaných věcí ještě sníží, správci z odměn nebudou schopni adekvátně ufinancovat celé řízení. Členové sekce se shodli, že pozitivní stanovisko vlády je v tomto ohledu přinejmenším překvapivé.

2.2. Stav přípravy prováděcích předpisů

Zástupci MSp informovali přítomné, že nyní se vypořádávají připomínky, pak půjde vyhláška do komisí LRV, postoj nového vedení MSp k úpravě je totožný jako za vedení minulého.

Vyhláška týkající se zkoušek je rovněž hotová, protože ale dojde k některým věcným úpravám po dohodě s novým vedením, bude se ještě přepracovávat.

3. Různé

Nebyly projednávány další záležitosti.

Za správnost:

JUDr. Michal Žižlavský
předseda odborné sekce ČAK pro
insolvenční právo